

การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์
เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
Group Counseling based on Reality Theory and Symbolic
Model for Developing Responsibility of Matayomsuksa 2 Students,
Suksasangkor Khon Kaen School, Khon Kaen Province

ปารีญา ราพา (Pareeya Rapa)*

กาญจนา ไชยพันธ์ (Ganjana Chaiyapan, Ed.D.)**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความรับผิดชอบ ต่อตนเองของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โดยการให้ คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนว ทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ และเปรียบเทียบความรับผิดชอบต่อตนเองของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โดยการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎี เผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนศึกษา สงเคราะห์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จำนวน 20 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 10 คน กลุ่มควบคุม 10 คน เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเอง ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 และโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง และการใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ The Wilcoxon Matched Pairs Signed- Ranks Test และ The Mann - Whitney U Test ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนน ความรับผิดชอบสูงกว่าก่อนการทดลอง และมีคะแนนความรับผิดชอบสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Abstract

This research was a Quasi - Experiment Research. Objectives of study were: To study the responsibility of matayomsuksa 2 student Suksasangkor Khon Kaen school. Khon Kaen province. The group counseling based on Reality Theory and Symbolic Model and to compared of responsibility of matayomsuksa 2 students Suksasangkor Khon Kaen school. Khon Kaen province between the experiment group and control group.

The sample were 20 Matayomsuksa 2 students who study at Suksasangkor Khon Kaen School Khon Kaen province. During the second semester, 2010 academic year. The sample random divided into 2 groups, in which 10 of one group was assigned to be an experiment group while 10 of another was assigned to be a control group. The instruments is responsibility scale with reliability coefficient of 0.91 and group counseling on Real-

คำสำคัญ: การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง ความรับผิดชอบต่อตนเอง

Keywords: Group Counseling Based on Reality Theory Responsibility

* นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ity Theory and Symbolic Model Program. The statistic using for data analysis was The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test and The Mann - Whitney U Test. The results showed after the experiment, the experiment group showed their responsibility scores from the post-test higher than pre-test, and the Responsibility scores higher than the control group at the .05 significant level.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์คือทรัพยากรอันมีค่าสูงสุด เพราะคนเป็นปัจจัยสำคัญที่นำมาซึ่งความสำเร็จขององค์กรและสังคม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า มีความคิดและมีศักยภาพในตัวเอง จำเป็นต้องพัฒนาทั้งทางด้านความรู้ ด้านคุณธรรมและจริยธรรมพร้อม ๆ กัน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดผลดีในการปฏิบัติงานและการดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2546) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ที่ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาคุณภาพสังคมไทยให้มีคุณธรรม และมีความรอบรู้ อย่างเท่าทัน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง

แนวทางการพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีความรับผิดชอบพร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะ และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน จากผลรายงานการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงคุณธรรมจริยธรรมของคนไทย ที่กำหนดตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมที่ควรเฝ้าระวัง พบว่า ความรับผิดชอบ เป็นคุณลักษณะหนึ่งที่สำคัญ (นงลักษณ์ วิรัชชัย และ รุ่งนภา ตั้งจิตรเจริญกุล, 2551) สอดคล้องกับ ผลการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะคนดี ในทัศนะของวัยรุ่นไทย: กรณีศึกษาในสังคมของเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่พบว่า คุณลักษณะคนดี 5 อันดับแรก ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ความกตัญญู กตเวทิต์ มนุษย์สัมพันธ์ดี และความเสียสละ ตามลำดับ (ประทุมทิพย์ การสร้าง, 2545) จะเห็นได้ว่าความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะสำคัญยิ่ง ที่ควรได้รับการพัฒนาในอันดับต้น และกลุ่มคนที่ควรเร่งพัฒนาอย่างเร่งด่วนก็คือ เยาวชน เนื่องจากเป็นกลุ่มคนที่จะเป็นกำลังสำคัญของประเทศในการพัฒนาต่อไป

เด็กด้อยโอกาส หมายถึง เด็กที่อยู่ในสภาวะยากลำบาก เนื่องจากประสบปัญหาต่าง ๆ มีชีวิตความเป็นอยู่ด้อยกว่าเด็กปกติทั่วไป ขาดโอกาสหรือไม่มีโอกาสที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาหรือได้รับพัฒนาทั้งทางร่างกาย

สติปัญญา อารมณ์ สังคม และจิตใจ โดยส่วนใหญ่เป็นเด็กที่ครอบครัวมีฐานะยากจน พ่อแม่หย่าร้าง เด็กอาศัยอยู่กับปู่ย่าตายาย ทำให้เด็กไม่ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษา หลายคนต้องออกกลางคัน บางคนกลายเป็นเด็กไร้สัญชาติ ทั้งที่เป็นคนไทย เนื่องจากพ่อแม่คลอดลูกออกมาแล้วหนีออกจากโรงพยาบาลเพราะไม่มีเงินจ่าย ทำให้เด็กไม่มีสูติบัตร สถานศึกษาไม่รับเด็กเข้าเรียนทั้งที่กฎหมายเปิดช่องให้รับเพราะกลัวจะเกิดปัญหา นอกจากนี้ยังพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังมุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมากกว่าการส่งเสริมการพัฒนาคน ทำให้เด็กและเยาวชนจำนวนมากขาดโอกาสและพัฒนาตนเอง และต้องกลายเป็นเด็กเร่ร่อนก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมา มากมายหลากหลายรูปแบบ และหากทำการศึกษาทางด้านพัฒนาการตามแนวคิดทางจิตวิทยาจะพบว่า เด็กและเยาวชนเหล่านี้เป็นวัยที่อยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ (Transitional period) โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คือ เป็นช่วงที่เชื่อมต่อระหว่างวัยเด็ก เข้าไปสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้น กลุ่มของ Life-course theory ถือว่าเป็นช่วงอายุที่มีปัญหา มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ เนื่องจากเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านร่างกายและจิตใจซึ่งพบว่าเป็นช่วงที่มีความรับผิดชอบน้อยที่สุด ดังจะเห็นได้ว่าบุคคลที่มีความรับผิดชอบสูงยอมเอาใจใส่ต่อหน้าที่ของตนทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตนเอง และเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น ส่วนบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่ำยอมขาดความสนใจในหน้าที่ของตน ทำให้เกิดผลเสียเช่นไม่ได้รับความไว้วางใจ ไม่บรรลุเป้าหมายในการทำงาน เป็นเหตุให้เกิดความเสื่อมทั้งประโยชน์ต่อตนเองและสังคม (กาญจนา ไชยพันธ์, 2549) ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะพัฒนา เยาวชนเหล่านี้ ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพพร้อมที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป อีกทั้งเป็นการลดปัญหาสำคัญในส่วนหนึ่งในการที่จะไม่กลับมากระทำผิดซ้ำอีก

การพัฒนาความรับผิดชอบอาจทำได้หลายลักษณะ เช่น การอภิปรายกลุ่ม กรณีกลุ่มตัวอย่าง บทบาทสมมติ เกม และการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง ซึ่งมุ่งให้ผู้รับคำปรึกษามีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน รู้จักเป้าหมายใน

การแก้ปัญหา น่าจะมีความเหมาะสมในการนำมาใช้พัฒนา กลุ่มเยาวชนดังกล่าว ทั้งนี้เนื่องจากโดยทั่วไปคนเราจะมีแนว ความคิดของตนเอง และจะอาศัยแนวความคิดของตนเองนั้น มาเป็นตัวกำหนดแนวทางการปฏิบัติตัว ซึ่งจะส่งผลไปยัง พฤติกรรมของตนเอง อย่างไรก็ตาม เนื่องจากเยาวชนในกลุ่ม นี้อยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นระยะของการค้นคว้าความเป็น เอกลักษณะของตน การเลียนแบบจึงเป็นงานทางพัฒนาการ (Task of Development) ที่สำคัญประจำวัย อีกทั้งโดยธรรมชาติ คนเราพยายามปรับปรุงตัวให้เป็นตามตัวตนในอุดมคติที่ตั้งไว้ การกำหนดตัวตนในอุดมคติทำได้จากความคิดและพฤติกรรม ของแต่ละบุคคล หรืออาจประเมินตัวตนในอุดมคติกับตัวแบบ ของแต่ละบุคคลเช่น ดารา นักแสดง บุคคลที่ให้ความเคารพ กลุ่มเพื่อน เป็นต้น (ซินิตรีสรณ์ ตรีวิทยานุกูมิ, 2001)

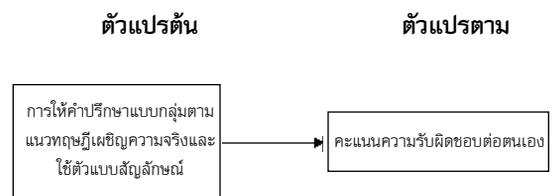
การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของบุคคลนั้น ไม่ได้เป็นผลมาจากที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่เขาอยู่ เท่านั้น หากแต่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคลที่ประกอบด้วย ความคิดและความรู้สึกอีกด้วย ซึ่งปัจจัยด้านพฤติกรรม สภาพแวดล้อม ส่วนบุคคล จะมีลักษณะกำหนดซึ่งกันและกัน ถ้าปัจจัยใดเปลี่ยนแปลงไป อีกสองปัจจัยที่เหลือก็จะ เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ ทางสังคม (Social Learning Theory) สมโกษณ์ เอี่ยมสุภาสิต (2541) ได้อธิบายว่า การเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนมากเป็น การเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบ (Identification) เกิดขึ้นเมื่อบุคคลยอมรับ สิ่งเร้า หรือสิ่งกระตุ้น ซึ่งการยอมรับ นี้เป็นผลมาจากการที่บุคคล ต้องการจะสร้างความสัมพันธ์ ที่ดี หรือที่พอใจระหว่างตนเองกับผู้อื่น หรือกลุ่มบุคคลอื่น จากการเลียนแบบนี้ ทักษคติ ของบุคคลจะเปลี่ยน ไปมาก หรือน้อย ขึ้นอยู่กับตัวแบบให้เกิดการเลียนแบบ กล่าวได้ว่าการเลียนแบบ เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลง ทักษคติ ซึ่งพลัง ผลักดัน จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ ความน่าโน้มน้าวใจของ ตัวแบบที่มีต่อบุคคลนั้น การเลียนแบบจึงขึ้นอยู่กับพลัง (Power) ของผู้ส่งสาร บุคคลจะรับเอาบทบาท ทั้งหมด ของคนอื่น มาเป็นของตนเอง หรือแลกเปลี่ยนบทบาทซึ่งกัน และกัน บุคคลจะเชื่อในสิ่งที่ตัวเอง เลียนแบบ แต่ไม่รวมถึง เนื้อหาและรายละเอียดในการเลียนแบบ ทักษคติ ของบุคคล จะเปลี่ยนไปมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับตัวแบบที่ทำให้เกิด การเปลี่ยนแปลง เพราะตัวแบบที่ติดตาม มีความรับผิดชอบ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะ และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นใน การดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อความรับผิดชอบมากขึ้น จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา

การพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเองของ นักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่นจังหวัด ขอนแก่น โดยการใช้ตัวแบบสัญลักษณ์และการให้คำปรึกษา กลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง ซึ่งเป็นทฤษฎีที่นำมาใช้สำหรับ ปัญหาระดับความรู้สึก เน้นความเป็นจริงมุ่งให้มีความรับผิดชอบ ต่อการกระทำของตนเอง รู้จักเป้าหมายในการแก้ปัญหาและ รับผิดชอบตนเองให้ถึงเป้าหมาย โดยให้พยายามปรับพฤติกรรม ที่ไม่พึงประสงค์ของตนเอง เรียนรู้ผลของพฤติกรรม เน้น พฤติกรรมที่เป็นปัจจุบัน ที่สามารถจะช่วยให้นักเรียนมีความ รับผิดชอบต่อตนเอง ต่อครอบครัว สังคม รู้จักปรับแนวคิด ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการพัฒนาตนเองอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบต่อตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โดยการใช้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ของ กลุ่มทดลองก่อนการทดลองและหลังการทดลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบต่อตนเองของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โดยการใช้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

- 1) ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง คุณลักษณะ หรือลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกถึงการรับผิดชอบ และรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตนเองได้กระทำลงไป เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ ไว้วางใจได้ สามารถทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความพากเพียรพยายาม และมีความละเอียดรอบคอบ รวมทั้งรู้จักบทบาทหน้าที่ของตน ยอมรับผลการกระทำ

ของตนทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย ทั้งพยายามปรับปรุง การปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบวัด ความรับผิดชอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2) การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญ

ความจริง หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือตามโปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีเป้าหมายเพื่อช่วยให้เข้าใจตนเอง ยอมรับตนเอง กล้าเผชิญความจริงที่เกิดขึ้นในชีวิต เน้นถึงพฤติกรรมที่เป็นปัจจุบัน โดยให้ผู้รับคำปรึกษากล้าเผชิญความจริงที่เกิดขึ้นในชีวิต เน้นความเป็นจริงมุ่งให้มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง รู้จักเป้าหมายในการแก้ปัญหา และรับผิดชอบต่อตนเองให้ถึงเป้าหมาย โดยให้พยายามปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของตนเองเรียนรู้ผลของพฤติกรรม เน้นพฤติกรรมที่เป็นปัจจุบัน ที่สามารถจะช่วยให้เยาวชนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง

3) **ตัวแบบสัญลักษณ์** หมายถึง ตัวแบบที่เสนอผ่านสื่อต่าง ๆ ได้แก่ภาพยนตร์ วิทยุทัศน์ สถานการณ์จำลอง ด้านความประพฤติ ได้แก่

1. กล้าเผชิญความจริงและยอมรับผลการกระทำของตน
2. รู้จักหน้าที่ และกระทำตามหน้าที่อย่างดี
3. มีความอดทน
4. ตรงต่อเวลา
5. เคารพต่อกฎระเบียบกฎเกณฑ์
6. สามารถควบคุมตัวเองได้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นรูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi - experimental Research) มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (The Pretest - Posttest Group Design)

1) กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ที่มีคะแนนต่ำจากแบบวัดความรับผิดชอบต่อผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 20 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย และแบ่งกลุ่มโดยใช้วิธีจับสลากเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน

2) ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและการใช้ตัวแบบสัญลักษณ์

ตัวแปรตาม คือ ความรับผิดชอบต่อตนเอง

3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเครื่องมือพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเอง

(1) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเอง ลักษณะแบบวัดเป็นมาตรประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 4 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อยปานกลาง มาก ซึ่งประกอบด้วยความรับผิดชอบต่อตนเอง 6 ด้าน ๆ ละ 8 ข้อ จำนวน 48 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรหว่าง .20 ถึง 1.0 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเองอีกครั้ง ได้เท่ากับ .91

(2) เครื่องมือพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเอง

เครื่องมือพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเอง คือโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง และการใช้แบบสัญลักษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อตนเอง ในด้านเคารพต่อกฎระเบียบ ด้านรู้จักหน้าที่และกระทำตามหน้าที่ ด้านความอดทน ด้านตรงต่อเวลา เคารพต่อกฎระเบียบกฎเกณฑ์ และสามารถควบคุมอารมณ์ตัวเอง ร่วมกับทฤษฎีเผชิญความจริงและการใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ โดยมีวิธีการนำแนวคิด ทฤษฎี และการใช้ตัวแบบ ที่มาสร้างเป็นโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและการใช้แบบสัญลักษณ์ โดยจัดโปรแกรมให้คำปรึกษาแบบกลุ่มให้กับนักเรียนกลุ่มทดลองจำนวน 10 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง 30 นาที สัปดาห์ละ 3 ครั้ง

4) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ก่อนการทดลอง

ให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน ที่มีคะแนนต่ำจากแบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเอง และมีคะแนนใกล้เคียงกัน โดยเก็บคะแนนที่วัดได้ไว้เป็นคะแนนทดสอบครั้งแรก (Pretest) และแบ่งกลุ่มโดยใช้วิธีจับสลากเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองจำนวน 10 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 10 คน

ดำเนินการทดลอง

ให้กลุ่มทดลองเข้ารับโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและตัวแบบสัญลักษณ์ จำนวน 10 คน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเอง ซึ่งผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาและผู้นำกลุ่ม จำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ทุกวันจันทร์ พุธและวันศุกร์ เป็นเวลา 4

สัปดาห์ และกลุ่มควบคุม จัดกิจกรรมตามปกติ

หลังการทดลอง

เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมทำแบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเอง ชุดเดียวกับก่อนการทดลอง (Pretest) เพื่อนำคะแนนมาเปรียบเทียบกับความรับผิดชอบต่อตนเองกับ ครั้งแรก (Posttest)

5) การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

(1) นำคะแนนจากแบบวัดความรับผิดชอบของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น มาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(2) เปรียบเทียบคะแนนความรับผิดชอบก่อนการทดลอง และหลังทดลองของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ โดยใช้สถิติ The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test

(3) เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรับผิดชอบต่อตนเอง ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ The Mann - Whitney U Test

(4) เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรับผิดชอบต่อตนเอง หลังการทดลองของ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ The Mann - Whitney U Test มีผลการทดลองดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความรับผิดชอบต่อตนเอง ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติ The Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test

กลุ่มทดลอง	N = 10	Mean Rank	Sum of Ranks	Z	P - value
Negative Ranks	1	1.00	1.00	-2.70	.007
Positive Ranks	9	6.00	54.00		

*P < .05

จากตารางที่ 1 พบว่าคะแนนความรับผิดชอบต่อตนเอง ของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษา แบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ หลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi - experimental Research) เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ และเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ที่มีคะแนนแบบประเมินความรับผิดชอบต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่ม จำนวน 20 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 10 คน เป็นกลุ่มที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเอง 6 ด้าน คือ 1) กล้าเผชิญ

ความจริง และยอมรับผลการกระทำของตน 2) รู้จักหน้าที่ และกระทำตามที่อย่างดี 3) มีความอดทน 4) ตรงต่อเวลา 5) เคารพต่อกฎระเบียบกฎเกณฑ์ และ 6) สามารถควบคุมตัวเอง และกลุ่มควบคุม 10 คน เป็นกลุ่มที่จัดกิจกรรมตามปกติผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนความรับผิดชอบสูงกว่าก่อนการทดลอง และมีคะแนนความรับผิดชอบสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยขออภิปรายผลตามสมมติฐานดังนี้

จากสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง

และใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ มีความรับผิดชอบต่องานสูงกว่าก่อนได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ ซึ่งผลการศึกษากลับไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นักเรียนมีคะแนนความรับผิดชอบต่องาน หลังการทดลองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนก่อนการทดลอง แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ ตัวแบบสัญลักษณ์ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ ได้สำรวจตนเอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ส่งผลให้มีความรับผิดชอบต่องานด้านกล้าเผชิญความจริงและยอมรับผลการกระทำของตน รู้จักหน้าที่ และกระทำตามหน้าที่อย่างดี มีความอดทน มีความตรงต่อเวลามีความเคารพต่อกฎระเบียบกฎเกณฑ์ และด้านสามารถควบคุมตัวเองมากขึ้น ซึ่งจากการประเมินผล โดยการสังเกตขณะทำกลุ่มและประเมินโดยให้ประเมินตนเอง พบว่าการเข้ากลุ่มครั้งแรกพฤติกรรมโดยรวมของนักเรียนไม่มีความกระตือรือร้น คุยกัน ไม่กล้าสบตา และจากการประเมินตนเองตอนเข้ากลุ่ม คือ ไม่ทราบว่าจะต้องทำอะไรบ้าง มีผลกระทบต่อตนเองอย่างไร ช่วงการทดลองตั้งแต่การเข้ากลุ่มครั้งที่ 2 นักเรียนเริ่มกล้าแสดงความคิดเห็น กล้าแสดงออก มีความผ่อนคลายในการเข้ากลุ่ม มีสมาธิและตั้งใจในการทำกิจกรรม จนถึงการเข้ากลุ่มครั้งสุดท้ายผู้วิจัยได้ให้นักเรียนเขียนความรู้สึก คือได้แสดงความรู้สึกในเรื่องต่าง ๆ ที่ทำงานเป็นกลุ่ม กลุ่มทดลองได้รับประสบการณ์ ความสนุก และความรู้ในการที่เพื่อน ๆ ได้เสนอความคิดเห็นมาในแต่ละหัวข้อ ได้แลกเปลี่ยนความรู้สึกและเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้รู้จักเพื่อนในมุมมองต่าง ๆ กันที่เราไม่รู้ สนุกกับการแลกเปลี่ยนแนวทางการแก้ปัญหา มีแนวทางในการดำเนินชีวิต มีความรู้สึกดีใจและภาคภูมิใจที่ได้มาร่วมกิจกรรมนี้ รู้สึกว่าตนเองเป็นคนโชคดี คนหนึ่งจากนักเรียน ๓.2 ทั้งหมด รู้สึกดีใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการเข้าร่วมกิจกรรมข้างต้นกับเพื่อน ๆ และผลจากการรวมคะแนนความรับผิดชอบต่องานทั้งหมดของนักเรียนกลุ่มทดลองจำนวน 10 คน พบว่า คนที่ 7 มีคะแนนลดลงจากการสังเกตและประเมินของผู้วิจัย นักเรียนมีพฤติกรรมเขินอาย ไม่ค่อยมีสมาธิ ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นซึ่งพฤติกรรมตรงข้ามกับนักเรียนคนที่ 6 ที่มีคะแนนสูงสุดที่มีพฤติกรรม กล้าแสดงความคิดเห็น มีสมาธิในการทำกิจกรรมเข้ากลุ่มกับเพื่อนได้ดี ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ดี ซึ่งนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีคะแนนความรับผิดชอบมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรินทร์ ทินกระโทก (2547) ที่ทำการศึกษ

ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง ด้วยวิธี WDEP ต่อความรับผิดชอบการศึกษาเล่าเรียนของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 พบว่า หลังเสร็จสิ้นการทดลอง 1 สัปดาห์ กลุ่มทดลองมีความรับผิดชอบด้านการศึกษาล่าเรียนเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหลังเสร็จสิ้นการทดลอง 1 สัปดาห์ กลุ่มทดลองมีความรับผิดชอบด้านการศึกษาล่าเรียนเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการวิจัยของ รุ่งเพียร แซ่มชื่น (2549) ที่ทำการศึกษ ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลนารี อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่นักเรียนมีความรับผิดชอบในด้านการเรียน โดยรวมและเป็นรายด้าน 3 ด้าน คือ ด้านตั้งใจทำงาน ด้านการทำงานเสร็จส่งทันตามเวลาที่กำหนด และด้านการมาเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพิ่มขึ้นจากก่อนการให้คำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ ภัทธสุดา ทองตัน (2547) ที่ทำการศึกษ เรื่องผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงต่อการปรับตัวของเด็กและเยาวชนใน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่ามีการปรับตัวได้ดีขึ้นจากเดิม และมากกว่าเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้เมื่อเปรียบเทียบคะแนนความรับผิดชอบก่อนการทดลอง และหลังทดลองของนักเรียนนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ ที่เริ่มจากการสร้างสัมพันธ์ภาพที่อบอุ่นเป็นมิตร รวมถึงบรรยากาศของกลุ่มทำให้สมาชิกเกิดความรู้สึกปลอดภัยไว้วางใจ กล้าเปิดเผยปัญหาของตนเอง นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม มีโอกาสเรียนรู้บทบาทของการเป็นผู้ให้และผู้รับ ความช่วยเหลือภายในกลุ่ม ทำให้นักเรียนมีการพัฒนาความรับผิดชอบต่องานได้ (วีชรี ทรัพย์มี, 2540) นอกจากนี้การใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ เป็นความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้นนี้เองที่จะส่งผลให้บุคคลตัดสินใจที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรม โดยกระบวนการเสนอตัวแบบจะเสนอตัวแบบที่บุคคลสนใจ และคิดอยากทำตาม และเมื่อบุคคลแสดง

พฤติกรรมที่ทำตามตัวแบบแล้วสิ่งที่ตามมาคือผลการตอบสนองที่เกิดขึ้นต่อพฤติกรรมนั้น เพราะการเสนอตัวแบบสัญลักษณ์ สามารถดึงดูดความสนใจ และเตรียมเรื่องราวของตัวแบบไว้ล่วงหน้าได้ ทำให้มีผลดีในการที่จะเน้นจุดสำคัญของการแสดงพฤติกรรม สามารถควบคุมผลกระทบของตัวแบบได้ (อัญชนา ไตศิลากุล, 2544)

จากสมมติฐานที่ 2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง และใช้ตัวแบบสัญลักษณ์มีความรับผิดชอบต่อตนเองมากกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ หลังการทดลองของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ กับนักเรียนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ ช่วยให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองสูงกว่าการไม่ได้ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ ซึ่งเกิดจากนักเรียนได้แลกเปลี่ยน เปิดเผยถึงความรู้สึกต่อประสบการณ์ซึ่งกันและกัน การยอมรับตนเอง กล้าที่จะเผชิญปัญหาและได้ใช้ความคิดในการแก้ปัญหาหรือปรับปรุงตนเอง ทั้งรับฟังความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้อื่น (วัชร ทรัพย์มี, 2540) โดยมีกระบวนการที่สำคัญในการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือเรียนรู้โดยตัวแบบ 4 อย่างคือ กระบวนการความใส่ใจ (Attention) กระบวนการจดจำ (Retention Process) กระบวนการแสดงพฤติกรรมเหมือนกับตัวแบบ (Reproduction Process) และกระบวนการจูงใจ (Motivation Process) โดยกระตุ้นให้ผู้สังเกตเกิดความสนใจ ตั้งใจ ที่จะสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบจนสามารถจดจำและนำมาสร้างสัญลักษณ์แทนพฤติกรรมต่าง ๆ ของตัวแบบได้ การจูงใจที่เหมาะสมจะทำให้ผู้สังเกตกระทำพฤติกรรมตามตัวแบบได้ดี การสังเกตและแรงจูงใจจะให้ผลแสดงพฤติกรรมหรือไม่แสดงพฤติกรรม Bandura (1977, อ้างถึงใน ประเทือง ภูมิภัทราคม, 2540) ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ พวงทอง คงเจริญ (2550) ที่ทำการศึกษาค้นคว้าผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับการใช้ตัวแบบในการพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง : กรณีศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนบ้านหนองทุ่ม จังหวัดหนองบัวลำภู ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 พบว่า พฤติกรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ พฤติกรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ อ้นยาภรณ์ พาพลงาม (2545) ที่ทำการศึกษาค้นคว้าผลของการใช้ตัวแบบวีดิทัศน์เพื่อพัฒนา ความฉลาดทางอารมณ์ของชั้นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่านักเรียนที่ศึกษาความฉลาดทางอารมณ์จากตัวแบบ วีดิทัศน์ มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ดีขึ้น และนักเรียนที่ศึกษาความฉลาดทางอารมณ์จากตัวแบบวีดิทัศน์ มีความฉลาดทางอารมณ์ก่อนและหลังการได้รับเงื่อนไขการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ มีคะแนนความรับผิดชอบต่อตนเองสูงขึ้น และมีคะแนนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ ทั้งนี้ นักเรียนกลุ่มดังกล่าวมีพฤติกรรมและความรู้สึกที่ดี หลังจากการได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ ตระหนักถึงความสำคัญของความรับผิดชอบต่อตนเอง มีความใส่ใจการเรียนการทำงานและปรับตัวอยู่ร่วมกับเพื่อน ได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและการใช้ตัวแบบสัญลักษณ์มีผลทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้น หากจัดโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ โดยใช้ระยะเวลาเพื่อฝึกจนเป็นนิสัย จะช่วยให้การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้มากยิ่งขึ้น
2. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ตระหนักถึงความสำคัญของความรับผิดชอบต่อตนเอง ด้านกล้าเผชิญความจริง และยอมรับผลการกระทำของตนเอง รู้จักหน้าที่ และกระทำตามหน้าที่อย่างดี มีความอดทนตรงต่อเวลา เคารพต่อกฎระเบียบกฎเกณฑ์และสามารถ

ควบคุมตัวเอง เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน รวมถึงการอยู่ร่วมกับสังคมได้ ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องควรส่งเสริมและให้ความสำคัญการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและการใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ ในการพัฒนานักเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเองกับกลุ่มนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้รู้ว่านักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

มาน้อยเพียงใด

2. ควรมีการศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเอง กับกลุ่มเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียน เช่น นักเรียนที่ศึกษาตามอัธยาศัยและการศึกษานอกโรงเรียน

3. ควรมีการศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ ตัวแบบสัญลักษณ์ เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบด้านอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา ไชยพันธุ์. (2549). **การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม**. ขอนแก่น: สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชนิตรีสรณ์ ตรีวิทยาภูมิ. (2549). **นิยามธุรกิจ:การบริหารทรัพยากรมนุษย์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญญภากรณ์ พาพลงาม. (2545). **ผลของการใช้ตัวแบบวีดิทัศน์เพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของชั้นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยแก้วหัวสำราญ ต.หนอง อ.อาจสามารถ จ.ร้อยเอ็ด. หนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแนะแนวและการให้คำปรึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.**
- ประเทือง ภูมิภัทราคม. (2540). **การปรับพฤติกรรม : ทฤษฎีและการประยุกต์**. นครสวรรค์: ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์.
- ประทุมทิพย์ การสร้าง. (2545). **คุณลักษณะคนดีในทัศนะของวัยรุ่นไทย : กรณีศึกษาในสังคมของเขตเทศบาลนครขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.**
- นงลักษณ์ วิรัชชัย และรุ่งนภา ตั้งจิตจรเจริญกุล. (2551). **การวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงคุณธรรมจริยธรรมของคนไทย. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน).**
- พวงทอง คงเจริญ. (2550). **ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับการใช้ตัวแบบในการพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง : กรณีศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองทุ่ม จังหวัดหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการแนะแนวและการให้คำปรึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.**
- ภัทรสุดา ทองตัน. (2547). **ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงต่อการปรับตัวของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดบุรีรัมย์. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.**
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2546). **ทักษะชีวิต. เอกสารการสอนชุดวิชาทักษะชีวิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.**
- รำเพียร แคมชื่น. (2549). **ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุกุลนารี อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.**

- รัชรี ทรัพย์มี. (2540). **ทฤษฎีและกระบวนการให้บริการปรึกษา**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาชิต. (2541). **ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 3. สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัฉนันท์ หินกระโทก. (2547). **ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงด้วยวิธี WDEP
ต่อความรับผิดชอบการศึกษาเล่าเรียนของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2**.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแนะแนวและการให้คำปรึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อัญชญา ไตศิลากุล. (2544). **ผลการเสนอตัวแบบสัญลักษณ์ต่อความรู้และการปฏิบัติของผู้ดูแลต่อการป้องกันการติดเชื้อ
ฉวยโอกาสในผู้ป่วยเด็กติดเชื้อเอชไอวี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาล
ด้านการควบคุมการติดเชื้อ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2553). **สถิติคดีประจำปีงบประมาณ 2553**. จาก <http://www.djob.moj.go.th>
ค้นเมื่อ 2 พฤศจิกายน 2553.